

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ФАХУ

(друга іноземна мова
(іспанська))

для здобувачів вищої освіти

за освітньою програмою:

Англійська мова і друга іноземна мова:

усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації

спеціальністю 035 Філологія

спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад

включно), перша – англійська

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Форма здобуття освіти: денна / заочна

Київ – 2025

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
1. Вимоги до здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на атестаційному іспиті з фаху (друга іноземна мова (іспанська))	5
2. Структура та зміст іспиту	8
2.1. Письмова частина іспиту	9
2.2. Усна частина іспиту	10
3. Критерії оцінювання здобувачів на іспиті	14
Список рекомендованої літератури	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційний іспит з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня є підсумковою формою перевірки й оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів. Для проведення атестації здобувачів вищої освіти щорічно утворюється атестаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти у складі голови та членів комісії. Комісія діє протягом календарного року.

До атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) для здобувачів вищої освіти допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану першого (бакалаврського) рівня та програм із курсу другої іноземної мови, з теоретичних курсів перекладознавчих дисциплін: теорії і практики письмового перекладу з другої іноземної мови, теорії і практики усного перекладу з другої іноземної мови.

Мета: визначити рівень готовності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня до здійснення професійних навичок філолога, фахівця з іспанської мови і перекладу; встановити у здобувачів вищої освіти рівень володіння практичними навичками користування іспанською мовою, що складають набуту ними в процесі навчання комунікативну компетентність: лінгвістичну, мовленнєву, лінгвокраїнознавчу, а також з'ясувати рівень знань з теоретичних курсів перекладознавчих дисциплін.

На атестаційному іспиті з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися **академічної доброчесності**, що передбачено Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна і заочна форми здобуття освіти), ухваленого вченою радою університету 29 вересня 2022 року, протокол №3.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на атестаційному іспиті передбачає самостійне виконання завдань атестаційного іспиту (в усній, письмовій чи усній і письмовій формі); для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і здатностей.

Атестаційний іспит з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) проводиться в офлайн режимі у навчальних корпусах Київського національного лінгвістичного університету або, у разі виробничої необхідності, відповідно до поточної ситуації, організація атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) може проводитись у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій, а саме: на платформі Microsoft Teams.

1. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ФАХУ (ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (ІСПАНСЬКА))

Атестаційний іспит з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) передбачає перевірку й оцінку сформованості у здобивачів мовної, комунікативної, країнознавчої та професійної компетентностей, наявності знань основ перекладу та вмінь реалізувати ці знання в майбутній професійній діяльності.

На атестаційному іспиті з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинні продемонструвати володіння другою іноземною мовою на високому рівні в її усній та письмовій формах на базі лексичного запасу в обсязі програмних вимог (близько 3500 лексичних одиниць для вживання в продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності). Здобувачі повинні також володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами другої іноземної мови, вміти правильно реалізувати цю норму в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях.

Практичні завдання до білетів атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) включають завдання на різні типи перекладу.

Відтак, перевірка набутих умінь і навичок студентів обумовлена відповідністю сформованій *інтегральній компетентності* як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов у бізнес-комунікації.

До загальних компетентностей слід віднести:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинен володіти такими *фаховими компетентностями*:

- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних осн.
- ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
- ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
- ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.
- ФК 13. Здатність сприймати українськомовний та іншомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу з англійської мови.

Співвідношення здобутих загальних і фахових компетентностей із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Інтегральна	ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)												ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)														
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	
ПРН 1	+		+		+	+		+	+	+	+		+	+	+					+						+		+
ПРН 2	+	+					+		+		+		+								+	+		+			+	+
ПРН 3	+			+				+	+				+	+					+	+			+			+		
ПРН 4	+		+		+	+		+		+								+					+	+			+	
ПРН 5	+					+		+	+	+	+									+				+		+		+
ПРН 6	+	+					+						+	+								+	+	+		+	+	
ПРН 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+			+		+		+	+	+	
ПРН 8	+		+	+				+	+									+		+	+	+		+		+	+	
ПРН 9	+			+				+												+	+			+		+		
ПРН10	+						+	+												+	+	+			+		+	
ПРН 11	+			+	+			+	+					+	+	+	+			+	+			+			+	+
ПРН12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+				+			+	+
ПРН13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+				+	+			+	+
ПРН15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+				+			+	
ПРН16	+				+	+				+	+			+						+	+				+	+	+	+
ПРН17	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+						+			+	+	+
ПРН18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+			+	+			+	+	+	+
ПРН19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+
ПРН20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+			+	+	+
ПРН21				+	+	+	+				+	+	+	+							+	+	+	+	+	+		+
ПРН22				+	+	+				+	+	+	+				+	+	+	+				+	+	+	+	

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ФАХУ (ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (ІСПАНСЬКА))

Атестаційний іспит з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами: Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад; Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації, спеціальністю 035/ В11 Філологія, спеціалізацією 035.041 / В11.041 Германські мови і літератури (переклад включно), складається з письмової і усної частин та відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів.

У разі проведення атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) у дистанційному режимі на платформі Microsoft Teams, завдання письмової і усної частин іспиту є ідентичними до завдань атестаційного іспиту у форматі офлайн.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» уведено в дію оновлене «Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету» (протокол ученої ради Університету 3 від 29 вересня 2022 р). Екзаменаційна комісія приділяє особливу увагу дотриманню правил академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на всіх етапах складання атестаційного іспиту. **До порушень академічної доброчесності відноситься:**

- дослівне відтворення тексту (послідовності набору не менше трьох речень), зокрема шляхом перекладу з книг, статей, інтернет-ресурсів чи інших джерел;

- користування словниками, книгами, інтернет-ресурсами чи іншими довідковими джерелами в електронному чи паперовому вигляді під час атестаційного іспиту;

- парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів і знаків без посилання на джерело;

- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів;

- унесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) без належного цитування.

У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час складання атестаційного іспиту чи якоїсь його частини – усної або письмової – екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти припиняє складання здобувачем вищої освіти цього іспиту (його письмової чи усної частини), йому / їй і всім присутнім на іспиті повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкривається суть цього факту.

Екзаменаційна комісія відповідно до визначених у Програмі атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

критеріїв оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, **0 (нуль)** балів (у 100-бальній шкалі 0 чи / і оцінку «незадовільно» в 4-бальній системі за складання усної або письмової частини атестаційного іспиту і за атестаційний іспит загалом. Не пізніше наступного робочого дня екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти письмово інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.

На підставі рішення екзаменаційної комісії декан факультету подає ректорові письмове подання про відрахування такого здобувача вищої освіти з Університету.

2.1 Письмова частина іспиту

Твір на запропоновану тематику

Обсяг вихідного тексту – 150 – 200 слів.

Термін виконання – 2 академічні години.

У разі проведення письмової частини атестаційного іспиту в офлайн режимі письмова частина атестаційного іспиту виконується в перший день всіма студентами випускних груп у присутності усіх членів екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти у навчальних корпусах Київського національного лінгвістичного університету.

У разі проведення письмової частини атестаційного іспиту в онлайн режимі з використанням ІТ-технологій:

Члени Екзаменаційної комісії та здобувачі у визначений за розкладом час підключаються до заздалегідь запланованої відеоконференції **на платформі Microsoft Teams.**

Академічна група студентів у час, визначений розкладом проведення атестаційних іспитів, отримує від атестаційної комісії завдання письмової частини атестаційного іспиту за допомогою платформи Microsoft.

Після завершення терміну виконання завдання студент протягом наступних **5 хвилин зобов'язаний** надіслати на електронну корпоративну пошту кафедри та копію на електронну корпоративну пошту голови комісії та/або екзаменаторів фотографію письмової роботи, яка є ідентичною паперовому варіанту. Паперовий варіант роботи студент зберігає у себе до можливості особисто її передати секретареві екзаменаційної комісії.

Кожен студент академічної групи виконує завдання іспиту від руки на аркуші паперу А4, що підписаний за завчасно повідомленим зразком. Студенти, які одержали незадовільні оцінки з письмової частини атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, допускаються до складання усної частини іспиту. Оцінка, отримана за результатами письмової частини атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова), є складовою єдиної комплексної оцінки іспиту з атестації здобувачів вищої освіти першого

(бакалаврського) рівня. Орієнтовні теми для складання письмової частини іспиту є ідентичними для формату онлайн та офлайн

Приклад тем для написання твору.

1. Hay alguien tan inteligente que aprende de la experiencia de los demás.
2. Una persona sin amigos es como si viviera en el desierto.

Роботи перевіряються екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і засвідчуються їхніми підписами.

Здобувачі виконують екзаменаційну письмову роботу напередодні усної частини екзамену відповідно до розкладу проведення атестації здобувачів вищої освіти.

2.2 Усна частина атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська))

Другим етапом атестаційного іспиту є його усна частина, яка включає три завдання – з практичних аспектів перекладу з іспанської мови та на іспанську мову.

Порядок проведення усної частини атестаційного іспиту в онлайн режимі з використанням ІТ-технологій:

1. Атестаційна комісія та академічна група студентів у визначений за розкладом час під'єднуються до завчасно створеного відповідного каналу, призначеного для складання **усної частини атестаційного іспиту в онлайн режимі** на платформі Microsoft.

2. Перші п'ять здобувачів, ввімкнувши відео зв'язок та звукову доріжку, обирають варіант білета. Екзаменатор атестаційної комісії завантажує всі завдання білету єдиним файлом для кожного студента безпосередньо в обраний онлайн режим. Час, що надається здобувачеві для підготовки відповіді, – **40 хв.**

3. Після завершення терміну підготовки студент презентує результат у форматі відео конференції в онлайн режимі, а також відповідає на питання голови і членів атестаційної комісії.

4. Завершивши доповідь та відповівши на запитання голови і членів атестаційної комісії, студент виходить з онлайн режиму обраної програми до завчасно встановленого часу, коли атестаційна комісія оголосить загальний бал і оцінку за атестаційний іспит з фаху (друга іноземна мова).

Шостий здобувач, ввімкнувши відео зв'язок та звукову доріжку, обирає варіант білета і отримує завдання після відповіді першого здобувача. Кожен наступний здобувач, ввімкнувши відео зв'язок та звукову доріжку, обирає варіант білета і отримує завдання після чергової відповіді підготовленого

здобувача. У разі збігу вибувшого номеру білета із номером білета, що обирається здобувачем, останньому пропонується обрати інший номер.

В офлайн режимі усна частина атестаційного іспиту проводиться у навчальних корпусах Київського національного лінгвістичного університету

Усна частина атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) містить три питання:

1. Письмовий переклад запропонованого іспанськомовного тексту на українську мову з описом обраних перекладацьких підходів та поясненням необхідних трансформацій у виділених фрагментах (обсяг тексту – до 1000 друкованих знаків); тексти мають бути різногалузевими;

2. Реферування іноземною мовою статті публіцистичного стилю (обсягом до 1000 друкованих знаків) та висловлення власного ставлення до прочитаного.

3. Переклад з аркушу іншомовної статті соціально-політичної спрямованості на українську мову. Обсяг статті – до 1000 друкованих знаків.

Перелік тем для усної частини атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська))

1. Людина й закон:

- права та обов'язки громадян України відповідно до Конституції держави;
- закон на захисті людини;
- правопорушення, злочини;
- структура законодавчої влади країни, мова якої вивчається;
- моральні та правові цінності;
- взаємозв'язок моралі та права.

2. Міжнародні організації та їх роль у сучасному світі:

- ООН, ЮНЕСКО, НАТО;
- Європейський Союз;
- міжнародні контакти України;
- роль міжнародних організацій у боротьбі з проявами агресії та тероризму.

3. Соціальні мережі та освіта:

- роль освіти в житті сучасного суспільства;
- найкращі навчальні заклади Франції та України;
- вибір майбутнього: державна чи приватна освіта;
- освіта за кордоном.

4. Розширення світогляду через ЗМІ та подорожі:

- свобода преси, свобода слова та свобода висловлення в сучасному суспільстві;

- періодичні видання у Франції та в Україні: історія питання та сучасний стан речей;
  - «Подвійна криза» французьких друкованих видань: причини та прогнози на майбутнє;
  - виправданість державних законів, адміністративних обмежень та суспільних норм, які регламентують та контролюють роботу ЗМІ в сучасному глобалізованому світі.
  - джерела інформації в сучасному світі: чим пояснюється успіх новітніх медійних технологій (електронні газети та журнали, інтернет видання, on-line новини, блоги, соціальні мережі тощо).
5. *Наука життя та мистецтво дозвілля:*
- кіно та театр: конкуренти чи союзники?
  - «на колір і смак товариш не всяк» - течії у живописі;
  - сучасне місто: функціоналізм чи естетика?
  - музичні події, фестивалі, конкурси.
6. *Духовні цінності у сучасному суспільстві:*
- віра та духовність у сучасному суспільстві;
  - духовні та моральні аспекти життя сучасної молоді;
  - вірування як запорука розвитку гармонійного суспільства;
  - музика як універсальна мова міжнаціонального спілкування.
7. *Туризм:*
- розвиток туризму в Іспанії та Україні
  - види альтернативного туризму
  - рейтинг країн, що приваблюють туристів з усього світу;
  - історико-культурні заповідники.
8. *Народжені перемагати та завойовувати повагу:*
- Головні причини смертності. Серцево-судинні хвороби та рак. Сучасні методи лікування.
  - Наслідки нездорового образу життя. Анорексія та ожиріння. Дієтичне харчування.
  - Превентивні методи: вакцинація, за і проти. Боротьба з вірусними захворюваннями (дитячі хвороби, грип, СНІД).
  - Алкоголізм, куріння, зловживання лікарськими препаратами – проблеми індивідуума та соціуму.
9. *Система освіти в Україні, Іспанії та країнах Латинської Америки*
- роль освіти в житті сучасного суспільства;
  - вибір майбутнього: державна чи приватна освіта;
  - освіта за кордоном.
  - проблеми працевлаштування на сучасному ринку праці.

Зразок тексту для письмового перекладу

El aceite de oliva virgen puede proteger contra el cáncer

Así lo afirma la doctora María Isabel Covas Planells, del Instituto Municipal de Investigación Médica de Barcelona, en el Congreso sobre Aceite de Oliva y

Salud, que se ha celebrado este fin de semana en Jaén. A pesar de la rotundidad de su afirmación, esta especialista reconoce la necesidad de un mayor número de estudios. En este Congreso, asimismo, treinta y nueve especialistas han firmado una declaración – apoyada por más de trescientos expertos participantes- en la que se concluye que en los países donde se mantiene la dieta mediterránea, tales como España, Grecia e Italia, la incidencia del cáncer es menor que en los países del norte de Europa.

La razón de estos beneficios es que esta grasa previene el daño en el material genético y actúa sobre algunos oncogenes, lo que ha llevado a recomendar un consumo de 60 gramos al día para los adultos y 40 o 45 gramos para los menores, así como para personas de talla pequeña o de poco peso. Además, estudios presentados en este Congreso señalan que los compuestos fenólicos del aceite de oliva virgen, que tienen carácter antioxidante, podrían actuar disminuyendo la toxicidad de algunos fármacos usados para combatir el cáncer. En el estudio se indica que el efecto protector del producto podría ser más importante en las primeras décadas de vida, por lo que se aconseja su consumo en una etapa previa a la pubertad. Cabe agregar que el aceite de oliva virgen, además de proteger contra el cáncer, también actúa contra las enfermedades cardiovasculares, el envejecimiento y el deterioro cognitivo, consecuencias de la oxidación del organismo a lo largo del tiempo.

Зразок статті для реферування іспанською мовою

Україна між минулим та майбутнім

Із тисяч народів і народностей світу майже 200 виросли в нації – створили свої держави й домоглися визнання світової спільноти, серед них – Україна.

У духовному і політичному житті кожного народу є події й роки, які назавжди входять в його історію, свідомість, визначають характер буття, місце і роль у світових цивілізаційних процесах. Тепер маємо і в нашій історії такі події, що перед усім світом засвідчили прагнення українського народу до вільного, щасливого, заможного життя. А рік той – тисяча дев'ятсот дев'яносто перший.

День Незалежності України прийшов як результат тисячолітньої боротьби українського народу за право мати свою національну державу, яка повинна стати запорукою успішного культурного і політичного розвитку суспільства.

Успіх нинішнього українського державотворення значною мірою залежить від того, чи зуміємо ми об'єктивно проаналізувати власний історичний досвід, зокрема усвідомити, як формувалася і функціонувала українська державницька ідея.

Процес зародження й розвитку цієї ідеї виявився довготривалим, складним, а на деяких етапах й вельми суперечливим. Це великою мірою зумовлено надзвичайно непростю історичною долею українського народу, численними перешкодами на шляху становлення його етичної

самосвідомості, жорстокими переслідуваннями тих, хто намагався підняти національне питання в умовах чужоземного поневолення.

Зразок тексту для перекладу з аркушу

Juguemos

Jugar en la calle. Jugar en grupo. Esa es la actividad extraescolar que un grupo de educadores y psicólogos americanos han señalado como la asignatura pendiente en la educación actual de un niño. Parecería simple remediarlo. No lo es. La calle ya no es un sitio seguro en casi ninguna gran ciudad. La media que un niño americano pasa ante las numerosas pantallas que la vida le ofrece es hoy de siete horas y media. La de los niños españoles estaba en tres. Cualquiera de las dos cifras es una barbaridad. Cuando los expertos hablan de juego no se refieren a un juego de ordenador o una *playstation* ni tampoco al juego organizado por los padres, que en ocasiones se ven forzados a remediar la ausencia de otros niños. El juego más educativo sigue siendo aquel en que los niños han de luchar por el liderazgo o la colaboración, rivalizar o apoyarse, pelearse y hacer las paces para sobrevivir. Esto no significa que el ordenador sea una presencia nociva en sus vidas. Al contrario, es una insustituible herramienta de trabajo, pero en cuanto a ocio se refiere, el juego a la antigua sigue siendo el gran educador social.

Elvira Lindo, EL PAÍS, 12/01/2011

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
на атестаційному іспиті
з з фаху (друга іноземна мова (іспанська))
у форматі офлайн та онлайн**

**Параметри та критерії оцінювання письмової частини
атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська))**

- зміст (організація тексту, його когезія та когерентність);
- лексична, граматична, орфографічна, пунктуаційна коректність;
- стилістична відповідність мовних засобів, їх різноманітність і варіативність.

№ з/п	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	25	Текст є інформативним і змістовним та повністю відповідає меті й темі поставленого завдання. Використання ілюстрацій, прикладів, фактів для розкриття окремих аспектів теми. Логічна	23-25 (А)

		<p>композиційна побудова тексту (вступ, основна і заключна частини). Коректне і варіативне використання засобів зв'язку між реченнями і структурними компонентами тексту. Чітке висловлювання думок.</p> <p>Дозволяється не більше двох граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які не заважають розумінню змісту тексту.</p> <p>Широка варіативність у виборі лексичних та складних синтаксичних структур. Вільне володіння ідіоматикою, синонімією, антонімією. Повна стилістична відповідність мовних засобів типу заданого тексту. Досягнення прагматичної мети тексту.</p>	
		<p>Текст повністю розкриває тему. Основні ідеї і думки висловлюються чітко і повно, але з порушенням логічної послідовності. Обмежене використання засобів зв'язку між реченнями.</p> <p>Не більше чотирьох граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які не спотворюють зміст і не заважають розумінню висловлювань. Помилки у складних граматичних структурах (узгодженість граматичного часу, порядок слів тощо), які не порушують значення речень у цілому.</p> <p>Недостатня варіативність у виборі синонімів, антонімів, ідіоматичних одиниць. Використання деяких лексичних одиниць не відповідає стилю даного тексту.</p>	21-22 (Б)
		<p>Недостатньо чітко висловлено основну ідею тексту. Обмежене знання заданої теми. Порушення логічного зв'язку між структурними компонентами тексту. Не завжди коректне використання засобів зв'язку між реченнями й абзацами.</p> <p>Не більше шести граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які можуть заважати розумінню висловлювань. Наявність помилок у синтаксичній будові речень. Обмежений вибір лексики.</p> <p>Некоректне використання ідіоматичних одиниць. Перевага простих граматичних структур. Часте використання деяких лексичних одиниць, які не відповідають стилю тексту.</p>	19-20 (С)
		<p>Нечітко висловлено основну ідею тексту.</p>	17-18

		<p>Неповне знання заданої теми. Відсутність логічного зв'язку між реченнями і структурними компонентами тексту. Некоректне використання засобів зв'язку між реченнями й абзацами.</p> <p>Не більше восьми граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які порушують розуміння висловлювання. Частотні помилки у синтаксичній будові речень. Обмежений вибір лексики.</p> <p>Неправильне використання ідіоматичних одиниць. Перевага простих граматичних структур. Порушення стилістичної відповідності тексту в результаті обмеженого використання відповідних мовностилістичних засобів.</p>	(Д)
		<p>Основну ідею тексту не висловлено. Відсутність знання заданої теми. Логічний зв'язок між реченнями і структурними компонентами тексту відсутній. Недоречність засобів зв'язку між реченнями й абзацами.</p> <p>Не більше десяти граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які порушують розуміння висловлювання. Помилки у синтаксичній будові речень заважають розумінню тексту. Обмежений вибір лексики.</p> <p>Відсутність використання ідіоматичних одиниць. Переважне вживання простих граматичних структур. Порушення стилістичної відповідності тексту в результаті недостатнього використання необхідних мовностилістичних засобів.</p>	15-16 (Е)
		<p>Текст повністю не відповідає меті і не розкриває теми. Недостатній обсяг тексту.</p> <p>Велика кількість (більше десяти) граматичних, лексичних, орфографічних помилок, незрозумілий почерк, що ускладнює розуміння тексту в цілому. Порушення граматичних правил побудови речень.</p> <p>Відсутність варіативності застосованих лексичних одиниць. Стиль тексту повністю не відповідає типу даного письмового завдання.</p>	0-14 (F)

Параметри та критерії оцінювання відповіді на перше питання усної частини атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська))

При виставленні оцінки за усну частину атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) враховується змістовність і ґрунтовність всіх відповідей студента на питання екзаменаційного білету; мовна, комунікативна та лінгвокраїнознавча компетентності та рівень володіння основами теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється відповідно до вимог із конкретних питань екзаменаційного білету. Максимальна кількість балів за кожне відповідь на кожне питання білету становить **25** балів.

До усної відповіді на перше питання висуваються такі вимоги:

- переклад має бути граматично правильним, лексично точним і повним, відповідати змісту оригіналу та зберігати стилістичні, жанрові та комунікативні особливості французькомовного тексту.
- здобувач має вказати, які саме стратегії та прийоми перекладу були використані (дослівний переклад, адаптація, модуляція, трансформація тощо), аргументувати вибір кожного підходу, зважаючи на лексико-семантичні, стилістичні й культурні особливості тексту, а також обґрунтувати трансформації і продемонструвати розуміння контексту та культурно-національних відмінностей, які потребують адаптації;
- пояснення мають бути чіткими, логічними та підтверджувати володіння перекладознавчою термінологією.

Критерій	Максимум балів	Зміст критеріїв оцінювання
1. Точність і повнота перекладу	10	9–10 – переклад повний, зміст передано точно, збережено стиль і жанрові особливості; 7–8 – незначні смислові або стилістичні відхилення; 5–6 – помітні неточності, часткові втрати змісту; 0–4 – значні помилки, переклад неповний.
2. Використання перекладацьких стратегій та прийомів	5	5 – правильно визначено та застосовано відповідні стратегії, обґрунтовано вибір; 3–4 – частково обґрунтовані рішення, окремі неточності; 1–2 – поверхове пояснення, слабе володіння прийомами; 0 – відсутність пояснень.
3. Пояснення	5	5 – повне, аргументоване й логічне

трансформацій у підкреслених виразах/реченнях		пояснення; 3–4 – частково обґрунтовані пояснення, окремі неточності; 1–2 – формальні або непереконливі пояснення; 0 – відсутні пояснення.
4. Мовне оформлення та структура відповіді	5	5 – чітка структура, грамотне мовне оформлення, термінологічна коректність; 3–4 – незначні мовні чи структурні похибки; 1–2 – численні мовні або структурні недоліки; 0 – хаотична, незрозуміла відповідь.

**Параметри та критерії оцінювання відповіді
на друге питання усної частини атестаційного іспиту з фаху (друга
іноземна мова (іспанська))**

Відповідаючи **на друге питання**, студенти виконують реферативний переклад іноземною мовою україномовної статті, адекватно передають її основний зміст і спираються на знання з практичного курсу другої іноземної мови.

До усної відповіді на друге питання висуваються такі вимоги:

зміст відповіді:

- повне розуміння запропонованого тексту;
- адекватний реферований переклад;
- володіння у повному обсязі базовим словником;
- вміння вільно та аргументовано висловлювати свою точку зору.

форма відповіді:

- фонетично коректне мовлення;
- вільне володіння іноземною мовою;
- зв'язність та швидкість мовлення;
- володіння навичками комунікації;
- грамотність усного мовлення.

№ з/п	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
2	25	Невиконання однієї незначної вимоги до змісту й перекладу або однієї незначної вимоги до форми. Допускається 1-2 помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	23-25 (A)
		Невиконання двох/трьох незначних вимог до	21-22

	<p>змісту й перекладу або двох/трьох незначних вимог до форми. Допускається 3-4 помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.</p>	(Б)
	<p>Невиконання двох/трьох істотних вимог до змісту й перекладу або двох/трьох істотних вимог до форми. Допускається 5-6 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.</p>	19-20 (С)
	<p>Невиконання чотирьох/п'яти істотних вимог до змісту й перекладу або чотирьох/п'яти істотних вимог до форми. Допускається 7-8 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.</p>	17-18 (Д)
	<p>Невиконання шести/семи істотних вимог до змісту й перекладу або шести/семи істотних вимог до форми. Допускається 9-10 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.</p>	15-16 (Е)
	<p>Невиконання восьми і більше істотних вимог до змісту й перекладу або восьми і більше істотних вимог до форми. Наявність у відповіді студента більше 12 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.</p>	0-14 (F)

**Параметри та критерії оцінювання відповіді
на третє питання усної частини атестаційного іспиту з фаху (друга
іноземна мова (іспанська))**

Під час виконання **третього завдання** студенти мають продемонструвати набуті навички розуміння й перекладу з аркушу іншомовної статті соціально-політичної спрямованості на українську мову та відтворення у нормальному темпі її основного змісту. Виконання завдання передбачає попереднє ознайомлення з матеріалом впродовж 3-5 хвилин.

До усної відповіді на третє питання висувуються такі вимоги:

зміст відповіді:

- повне розуміння запропонованої статті;
- відтворення її основного змісту у нормальному темпі.

форма відповіді:

- фонетично коректне мовлення;
- вільне володіння іноземною мовою;
- зв'язність та швидкість мовлення;
- володіння навичками перекладу й комунікації;
- грамотність усного мовлення.

№ з/п	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
3	25	Невиконання однієї незначної вимоги до змісту й перекладу або однієї незначної вимоги до форми. Допускається 1-2 помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	23-25 (А)
		Невиконання двох/трьох незначних вимог до змісту й перекладу або двох/трьох незначних вимог до форми. Допускається 3-4 помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	21-22 (Б)
		Невиконання двох/трьох істотних вимог до змісту й перекладу або двох/трьох істотних вимог до форми. Допускається 5-6 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	19-20 (С)
		Невиконання чотирьох/п'яти істотних вимог до змісту й перекладу або чотирьох/п'яти істотних вимог до форми. Допускається 7-8 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	17-18 (Д)
		Невиконання шести/семи істотних вимог до змісту й перекладу або шести/семи істотних вимог до форми. Допускається 9-10 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	15-16 (Е)
		Невиконання восьми і більше істотних вимог до змісту й перекладу або восьми і більше істотних вимог до форми. Наявність у відповіді студента більше 12 помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	0-14 (F)

**Критерії комплексної оцінки
за результатами письмової та усної частин атестаційного іспиту з
фаху (друга іноземна мова (іспанська))**

Система оцінювання знань під час атестаційного іспиту з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) є накопичувальною: загальна сума балів, отриманих студентом за виконання кожного окремого завдання (питань) у межах 100 балів присвоюється максимальна кількість балів залежно від його обсягу і складності, а також визначаються вимоги і критерії оцінювання

відповіді студента (від **0** до максимального бала, визначеного за відповідь на кожне окреме завдання (питання) екзаменаційного білета).

Наприклад, на атестаційному іспиті з фаху (друга іноземна мова) студент отримав за письмове завдання **15** балів, за відповіді на усній частині цього іспиту на **три** питання екзаменаційного білета – **18, 20 і 25** балів. Рейтинговий бал студента за відповідь на атестаційному іспиті з фаху (друга іноземна мова) становитиме: **15+18+20+25=78** балів.

Підсумкова оцінка за відповідь на атестаційному іспиті з фаху (друга іноземна мова (іспанська)) за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою виставляється за таблицею так:

Підсумковий рейтинг бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	F	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
для підготовки до атестаційного іспиту з фаху
(друга іноземна мова (іспанська))

Обов'язкова

1. Бабенко С. А., Мариненко П. І., Самофалова Н. В. (2013). *Іспанська мова. Середній рівень*. Київ: Вид. центр КНЛУ .
2. Бабенко С. А., Мариненко П. І., Самофалова Н. В. (2015). *Іспанська мова. Рубіжний рівень*. Київ: Вид. центр КНЛУ .
3. Бокова П. М., (2015). *Посібник з практичної граматики іспанської мови для самостійної роботи студентів перекладацьких і філологічних факультетів*. Київ: Вид. центр КНЛУ.
4. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
5. Верба Г. Г. (2007). *Підручник з іспанської мови для старших курсів перекладацьких та філологічних відділень університетів*. Вінниця: Нова книга.
6. Верба, Г. Г., Лопес Тапія, Ф. Х. (2021). *Curso superior de español*. Вінниця: Нова книга.
7. Гетьман З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
8. Серебрянська А. О., Серебрянська Т. М. (2009). *Іспанська мова для початківців. El español para empezar*. Вінниця : Нова книга
9. Alvarez, M., Alvarez Martínez, M. A. (2012). *Escritura. Fórmulas y formas de la expresión escrita. Avanzado B2*. Madrid: ANAYA.
10. Bello, Andrés. (1984). *Gramática de la lengua castellana*. Madrid: EDAF.
11. Borrego, J., Asencio J.G., Prito E. (1995). *El Subjuntivo. Valores y usos*. Madrid: SGEL, S.A.
12. Castro, Viúdez, F., Rodero Díez, I., Sardinero, Franco, Carmen. (2007). *Español en marcha 4*. Madrid: SGEL.
13. Carlos Romero Dueñas, Alfredo González Hermoso (2006). *Eco. Libro del alumno. B2*. Madrid: Edelsa.
14. Cerrillo, J. A. (2005). *Hacia un modelo de lectura interactiva*. Київ: КНЛУ.

Додаткова

1. Амеліна С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
2. Залєснова О. В., Бокова П. М., (2013) *El saber no pesa* (Знання за плечима не носить). Вінниця :Нова книга
3. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.
4. Кожем'яко В. М. (2016). *Практикуйте іспанську мову*. Навч. посіб. Київ: Київський університет ім. Б. Грінченка.

5. Коптілов, В. В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. Київ: Юніверс.
6. Копильна О. М. (2019). *Практика реферативного перекладу*. К.: Ліра-К.
7. Корунець І.В. (2003). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*. Вінниця: Нова книга.
8. Литвин І. М. (2013). *Перекладознавство*. Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко
9. Bolaños Cuéllar, Sergio (2016). *Introducción a la traductología: Autores, textos y comentarios*. Bogotá: Editorial Universidad del Rosario.
10. Cachón, Carmen Muniz. (1998). *La lingüística en la traducción*. Lavius, 12, 141-162.
11. Cagnolati, Beatriz E. (2012). *La traductología: Miradas para comprender su complejidad*. Editorial Universidad Nacional de LA Plata. Sacado de <https://memoria.fahce.unlp.edu.ar/libros/pm.26/pm.26.pdf>.
12. Carbonell i Cortés, Ovidi. (1999). *Traducción y cultura*. Salamanca: Ediciones colegio de España.
13. *Diccionario de uso del español actual: Clave*. (2003). Madrid: Grupo Editorial SM Internacional.
14. *Diccionario: sinónimos y antónimos*. (2006). Madrid: Grupo Editorial SM Internacional.
15. *Español para los extranjeros. "A fondo". Curso superior*. (1994). Madrid: EDELSA. Grupo didascalía, S.A
16. Garrido Vilchez, G. B. (2008). *Las "Gramáticas" de la Real Academia Española : teoría gramatical, sintaxis y subordinación*. Salamanca : Tesis Universidad de Salamanca
17. Guidère Mathieu. (2020). *Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro*. México: Editorial Nun.
18. Hurtado Albir, Amparo (2011). *Traducción y Traductología: Introducción a la traductología*. Madrid: Ediciones Cátedra.
19. Lourdes Miguel López, Neus Sans Baulenas (1997). *¿A qué no sabes...? Curso de perfeccionamiento de español para extranjeros*. Madrid : EDELSA. Grupo didascalía, S.A
20. Moreno, Concha, Hernández, Carmen, Miki, Kondo Clara. (2015). *Gramática*. Madrid: Grupo Anaya, S.A.
21. Matilde Cerrolaza Aragón, Óscar Cerrolaza Aragón. (2010). *Pasaporte. Libro del alumno. B2*. Madrid: Edelsa.
22. Moya, Virgilio (2004). *La selva de la traducción: Teorías traductológicas contemporáneas*. Madrid: Cátedra.
23. Peter Newmark. (1999). *Manual de traducción*. Madrid: Catedra.
24. Pym Anthony (2016). *Teorías contemporáneas de la traducción*. Tarragona: Intercultural Studies Group.
25. Virgilio Borobio, Ramón Palencia. (2012). *ELE Actual. B2*. Madrid: Grupo Editorial Internacional SM.
26. Villanueva, D. (2006). *El comentario del texto narrativo: cuento y novela*. Madrid: Marenostrum, S.A.